

Projekt Pasavček v vrtcu Vrhpolje

V [Otroškem vrtcu Ajdovščina](#), enota Vrhpolje, smo v šolskem letu 2025/26 prvič izpeljali projekt [Pasavček](#), ki ga vodi in koordinira [AVP – Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa](#). Namen projekta je ozaveščanje otrok, staršev in širše skupnosti o pomenu varne udeležbe v prometu ter pravilne uporabe otroških varnostnih sedežev in varnostnih pasov.

Enota Vrhpolje deluje v stavbi podružnične OŠ Vipava, šteje dve skupini otrok. Skupino Činele obiskuje 21 otrok, starih od 3 do 6 let. Vas Vrhpolje se nahaja na podeželju, daleč od urbanega okolja, glavnih cest in prometnega režima. Ima zelo malo prometne infrastrukture (skorajda nima pločnika, prehoda za pešce, nima semaforjev, komajda kakšen prometni znak), zato je ozaveščanje otrok o varnem vedenju v prometu še toliko bolj pomembno. Vrtec se nahaja na križišču glavne in stranske lokalne ceste, po katerih poleg osebnih vozil vozijo tudi šolski avtobusi, motoristi, traktorji in tovorna ter gradbena vozila. Kljub temu, da je prometna označenost okrog vrtca zelo dobra (barvna obdelava površin in urbana oprema v okolici) se najdejo posamezni vozniki, ki še tako vidne signalizacije zanemarjajo.

Projekt smo predstavili staršem že na začetku šolskega leta in jih povabili k sodelovanju. Pri izvedbi nam je pomagala tudi dijakinja Barbara Ferjančič, ki je pri nas opravljala prakso. Na vhodu v vrtec je bila nameščena velika maketa Pasavčka (posodil sodelavec Armin Vidmar) z napisom »Red je vedno pas pripet«, ki je vsakodnevno opozarjala na pomen pripenjanja.

Otroci so skozi celo leto spoznavali promet in prometno varnost na različne, njim prilagojene načine. Pogovarjali smo se o prometnih sredstvih, vrstah prometa in udeležencih v prometu. Spoznali so plišastega Pasavčka, maskoto projekta, ter preko zgodb, pogovorov, ustvarjalnih dejavnosti, gibalnih iger in ogledov videoposnetkov raziskovali pomen varnega ravnanja v prometu. Izdelovali smo plakate, semaforje, prometne znake in obešanke Pasavček za avtomobile, prebirali pravljice s prometno tematiko ter izvajali številne igre in dejavnosti, povezane s prometno varnostjo.

Poseben poudarek smo namenili pravilni uporabi otroškega avtomobilskega sedeža. Otroci so se učili pravilnega pripenjanja, preizkušali sedež in skozi simulacije spoznavali, kaj se lahko zgodi ob nenadnem zaviranju ali trku (obračanje otroka v sedežu s pravilno pripetim in (ne)zategnjenim pasom). Merili smo njihovo višino in ugotavljali, do katere višine morajo uporabljati otroški sedež. Veliko smo se pogovarjali tudi o pomenu čelade pri vožnji s kolesom in skirojem ter o varni hoji ob cesti in prečkanju vozišča.

Pomemben del projekta je bilo tudi sodelovanje z družinami. Pasavček je v posebnem nahrbtniku obiskoval domove otrok. Otroci so skupaj s starši beležili svoje aktivnosti, povezane z varnostjo v prometu in narisali najljubšo dogodivščino s Pasavčkom. V vrtcu so predstavili vrstnikom, skupaj smo prebrali zapisano.

Najbolj so nas navdušile spremembe, ki smo jih opazili pri otrocih in njihovih družinah. Ob začetku projekta nas je presenetilo dejstvo, da je več otrok v vrtec prihajalo neprivezanih ali brez otroškega sedeža, saj so nekateri starši menili, da na kratkih razdaljah to ni potrebno. Otroci so dejali »Saj je pot kratka, vrtec ni tako daleč«. Skozi projekt so osvojili nova znanja in jih prenašali tudi domov. Ena izmed deklic je po pogovoru v vrtcu mami razložila, da mora biti vedno pripeta v sedežu, tudi na kratkih vožnjah. Že naslednji dan je ponosno povedala, da je bila pravilno pripeta. Kasneje je opozorila tudi na pravilno hojo ob cesti, pri čemer je podučila svojo mamo.

Skozi leto smo spremljali, kako otroci prihajajo v vrtec. Na začetku projekta je bilo nepravilno pripetih kar sedem otrok. Z rednimi pogovori, spodbudami in sodelovanjem družin se je stanje bistveno izboljšalo. Ob koncu projekta je večina otrok redno prihajala v vrtec pravilno pripeta v otroškem sedežu, s čelado ob uporabi kolesa oziroma peš z odraslim, stran od ceste.

V zahvalo staršem, starim staršem (in morebitno dodatno spodbudo) smo izdelali plakat zahvale, ki smo ga zalepili na vhodna vrata vrtca. Deklica je ob skupnem predlogu ostalih otrok zapisala: »DRAGI STARŠI, STARI STARŠI, HVALA, DA SKRbite ZA NAŠO VARNOST V PROMETU. VAŠI OTROCI.« Pod napis so otroci nalepili slike, ki prikazujejo varno udeležbo v prometu.

V okviru projekta smo obiskali tudi [Prostovoljno gasilsko društvo Vrhopolje](#), kjer so nam člani predstavili društvo, kaj vse počnejo, kako pomagajo ljudem ali živalim v stiski. Poudarili so, kako je pomembno, da skrbimo tudi za svojo varnost – pripelje se gasilec na intervencijo – privezan. Ogledali smo si prostore, opremo, se spuščali po drogu, si ogledali gasilska vozila ter se preizkusili v gašenju z vodo.

Nepozabno doživetje je bilo tudi srečanje s starši v [Gasilsko reševalnem centru Ajdovščina](#). Poklicni gasilci so predstavili svoje delo, prostore GRC, opremo, nam razkazali vozila vključno z dvigalko in na koncu poskrbeli še za atrakcijo z dvigom gasilca. Povzpeli smo se tudi na stolp. Najpomembnejše je bilo, da so nazorno poudarili pomen pravilno pripetega otroka v otroškem avtomobilskem stolčku, kar so še podkrepili s primeri tovrstnih nezgod. Slednje so nam dejansko prikazali z zaletom "avtomobila" pri 20 km/h, otrok - lutka v stolčku neprivezana ali privezana. Videno je na vse prisotne naredilo močan vtis.

Projekt Pasavček nam je pokazal, da lahko z ozaveščanjem otrok in staršev dosežemo velike spremembe. Če smo uspeli spodbuditi vsaj eno družino, da je začela dosledno skrbeti za varnost otroka v prometu, potem je bil naš cilj dosežen. Veseli pa nas, da so bile pozitivne spremembe opazne pri veliko več otrocih in njihovih starših.

Anita Pintar

